

ประชาธิปไตย กับศาสนาพุทธ

นายอุทัย พิมพ์ใจชน
ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร

ประชาธิปไตยกับศาสนาพุทธ

เรื่อง
ปีที่พิมพ์
จำนวนหน้า
พิมพ์ครั้งที่ ๑
ข้อมูล
ศิลปกรรม

ประชาธิปไตยกับศาสนาพุทธ

ตุลาคม ๒๕๔๖

๘ หน้า

จำนวนพิมพ์ ๑๐,๐๐๐ เล่ม

นายอุทัย พิมพ์ใจชน

นายมานะ เรืองสอน

พิมพ์ที่

สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
อาคารธนาคารทหารไทย ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐ โทร. ๐ ๒๖๔๔ ๕๓๐๙

ประชาธิปไตยกับศาสนาพุทธ

โดย ฯพณฯ อุทัย พิมพ์ใจชน
ประธานรัฐสภา

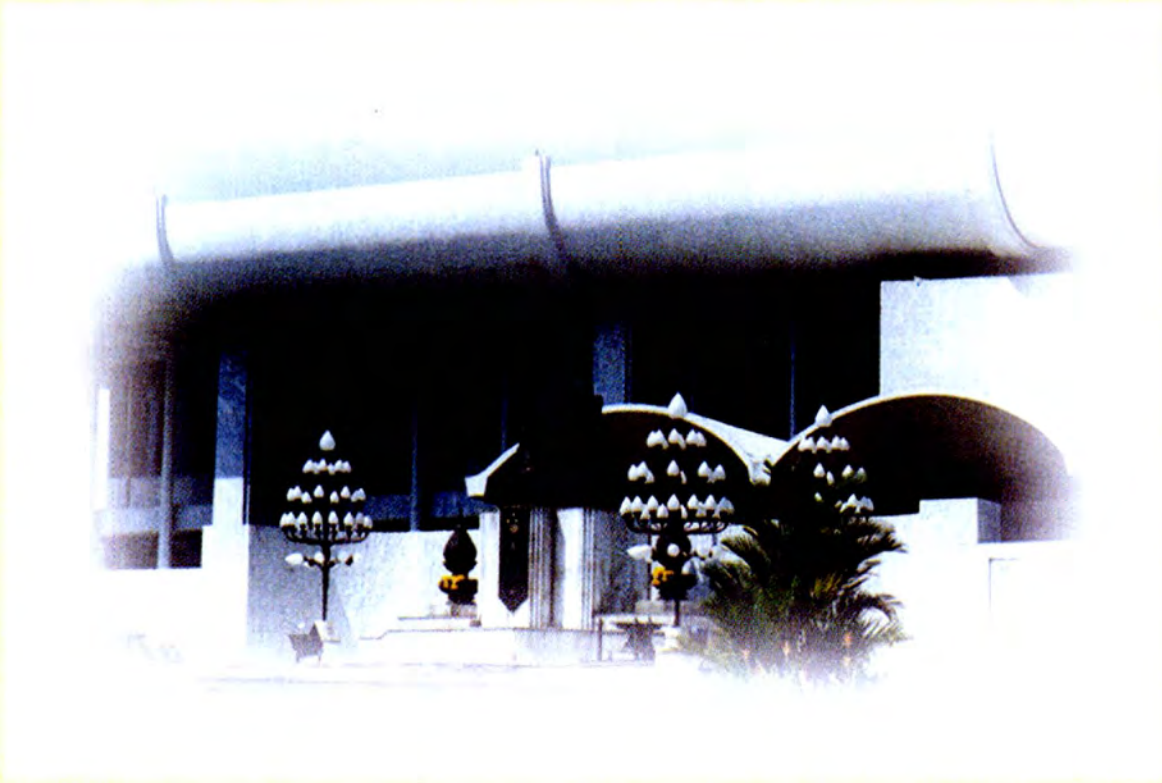
คนไทยทุกคนที่เกิดมาบนผืนแผ่นดินไทยและอยู่ใต้พระบรมโพธิสมภารพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ล้วนรักผืนแผ่นดินไทยและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และพร้อมที่จะตอบแทนบุญคุณของแผ่นดินอันเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของตน จะเห็นว่าในอดีตที่ผ่านมา บรรพบุรุษของไทยยอมเสียสละเลือดเนื้อและชีวิตเพื่อสร้างและพิทักษ์รักษาประเทศชาติบ้านเมืองไทย

ของเราให้รุ่งเรืองและยังยืนมั่นคงตราบชั่วลูกหลาน เถลน โทลน ไทยสืบมา พวกเราคนไทยอยู่ได้จนถึงทุกวันนี้ก็เพราะมีชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อันเป็นสถาบันหลักของชาติไทยเรา และชาติไทยได้ผ่านพ้นวิกฤตและอุปสรรคนานัปการ โดยดำรงรักษาความเป็นไทยอยู่ได้ตลอดมาด้วยพระปรีชาสามารถ และพระบุญญาธิการของพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ รวมทั้งอำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยที่ได้ปกบ้านคุ้มเมืองให้อยู่รอดปลอดภัยเสมอมา

ประชาชนพลเมืองไทยได้รับอิสรภาพ เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้ทรงเลิกทาส ทรงคืนอิสรภาพให้กับประชาชน และประชาชนมีอิสรภาพและเสรีภาพภายใต้ร่มเงาของระบอบประชาธิปไตย เมื่อครั้งมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ แต่ประเทศไทยเรายังคงตกอยู่ในภาวะการล้มลุกคลุกคลานของระบอบประชาธิปไตยมาโดยตลอด ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้หมักหมมจนเกิดการตกผลึกส่งผลให้นิสิต นักศึกษา นักเรียนและประชาชนได้ร่วมกันลุกขึ้นมาเรียกร้องประชาธิปไตยให้กลับคืนชีพขึ้นมา เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ที่เรียกว่า “วันมหาวิปโยค” และความเป็นอิสรภาพ เสรีภาพ และภราดรภาพได้เริ่มเบ่งบานอีกครั้งเมื่อหลังเหตุการณ์ “พฤษภาทมิฬ” ปี ๒๕๓๕ และหลักการแห่งประชาธิปไตยได้เริ่มเบ่งบานอย่างเต็มที่เมื่อประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

เจตนารมณ์และจิตวิญญาณแห่งประชาธิปไตยจะหยั่งรากลึกและฝังแน่นอยู่ในจิตใจของพี่น้องประชาชนคนไทยได้อย่างมั่นคงสืบไปเพื่อความวิวัฒนาการของชาติไทยได้หรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าที่จะร่วมกันรังสรรค์และทำนุบำรุงรักษาไว้อย่างเต็มพลัง เพื่อให้

ประเทศไทยของเรามีประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ควบคู่ไปกับพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่ช่วยเหลือประเทศชาติให้พ้นภัยสืบมา โดยประชาชนต้องเคารพศรัทธาและเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตยให้เหมือนกับเคารพและศรัทธาในศาสนา กล่าวคือต้องมีศรัทธาใน “ประชาธิปไตย” ซึ่งเป็นเครื่องพลวัตประเทศไปสู่จุดหมายอันจะยังประโยชน์สูงสุดให้เกิดขึ้นแก่ประเทศชาติและประชาชนโดยส่วนรวม ฉะนั้นระบอบประชาธิปไตยจึงมีค่าควรแก่การรักษาและเคารพศรัทธาเช่นเดียวกับศาสนา อันมีองค์ประกอบที่ครบถ้วนควรแก่การนับถือเป็นศาสนา โดยขอเปรียบเทียบพระพุทธศาสนากับระบอบประชาธิปไตยให้เห็นชัดเจน เพื่อเป็นรากฐานแห่งความเคารพศรัทธาที่ยั่งยืนต่อไป

เปรียบเทียบศาสนาพุทธกับประชาธิปไตย

ศาสนาพุทธ

มีพระพุทธเจ้าเป็นศาสดา
พระพุทธได้ชื่อว่าเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น
ผู้เบิกบาน หรือเป็นผู้ตรัสรู้พระธรรม
แล้วประกาศให้ประชาชนได้รู้ตาม
จึงเกิดพระพุทธศาสนา อันหมายถึง
คำสั่งสอนของพุทธ

แกน สัมพันธ์ของศาสนาพุทธ
หรือที่เรียกว่า พระรัตนตรัย หรือแก้ว
สามประการ อันมีพระพุทธ พระธรรม
และพระสงฆ์นั้น มีขึ้นเพื่อความ
สงบสุขของสังคมมนุษย์

ความหมายของ **พุทธ** ก็ดังที่
ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้น

ธรรมะ หมายถึงสัจธรรมหรือ
ความจริงที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้ และ

ศาสนาประชาธิปไตย

เป็นศาสนาที่ไม่มีศาสดาแต่
เป็นศาสนาที่เกิดจากการตกผลึกของ
ปัญหาและทางแก้ปัญหของสังคม
และในทางสังคมสามารถนำวิถีทาง
ประชาธิปไตยไปใช้ได้ เพื่อความ
สงบสุขของสังคมนั้น ได้ทั้งสิ้น

แกน สัมพันธ์ของประชาธิปไตย
จะเรียกว่ารัตนตรัย หรือแก้วสาม
ประการก็ได้ประกอบด้วยการปกครอง
โดยประชาชน เพื่อประชาชน และของ
ประชาชน

ความหมายของ **ประชาธิปไตย**
ก็ดังที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้น

ธรรมะ หมายถึงรัฐธรรมนูญที่
ยอมรับแล้วว่า เป็นแก่นเป็นแกนเป็น

ได้ทรงประกาศสั่งสอนเป็นศาสนา
ขึ้น

พระสงฆ์ หมายถึงหมู่ชนผู้
ได้ฟังคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า
แล้วได้รู้และปฏิบัติตามคำสั่งสอนของ
พระพุทธเจ้าและออกบวช เพื่อเผย
แพร่พระพุทธศาสนา เป็นผู้ปฏิบัติดี
ปฏิบัติชอบ เป็นแบบอย่างที่ดีของ
ประชาชน

สงฆ์ ในศาสนาพุทธ เมื่อบวช
แล้วต้องห่มผ้าเหลือง (เหมือนเครื่อง
แบบราชการ)

เสาหลักของประเทศ ประชาชน หรือ
แม้แต่กฎหมายก็จะขัดแย้ง หรือ
ละเมิดมิได้ เทียบได้กับสังฆกรรม

พระสงฆ์ ในทางประชาธิปไตย
หมายถึงหมู่ชนที่เข้ามารับราชการ
จะเป็นตำรวจ ทหาร หรือข้าราชการ
พลเรือน หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ
ตลอดจนสมาชิกสภาต่าง ๆ ที่เทียบได้
กับพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาก็เพราะ
ว่า บุคคลที่กล่าวถึงข้างต้นนั้น ถือได้
ว่าเป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ คือปฏิบัติ
ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนที่
บุคคลเหล่านั้น ถือครองและปฏิบัติอยู่

สงฆ์ ในศาสนาประชาธิปไตย
เมื่อบวชแล้ว (มารับราชการ) ต้อง
สวมเครื่องแบบ เช่น ผู้พิพากษาใส่
เสื้อครุย ตำรวจสวมเครื่องแบบสีทากี้
มีดาวเงิน ๘ แฉก ทหารสวมเครื่อง
แบบสีเขียวมีดาวทอง ส่วนข้าราชการ
พลเรือนสวมเครื่องแบบสีทากี้ มีป่า
สีเหลือง ฯลฯ

มีหน้าที่ เผยแผ่คำสั่งสอนของ พระพุทธเจ้า ชี้ทางสว่างของชีวิตและ ตอบข้อสงสัยในพระธรรมให้แก่อุบาสก อุบาสิกาเพื่อนำไปปฏิบัติให้เกิดความสุข ความสงบในชีวิตและสังคม

มีหน้าที่ ชี้ทางสว่างในทาง กฎหมายและระเบียบให้กับประชาชน ที่มาใช้บริการส่วนมากประชาชนที่ มาใช้บริการก็เพราะกฎหมายบังคับ ให้มาติดต่อกับบุคคลดังกล่าว ซึ่ง บุคคลดังกล่าวต้องมีนิติสัมพันธ์ กับประชาชนที่มาติดต่อด้วยตาม ระเบียบแบบแผน และกฎหมายที่ตน ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และอย่างผู้รู้ และอธิบายได้ เมื่อประชาชนมีข้อสงสัย

สรุปได้ว่า หากข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐและพนักงาน รัฐวิสาหกิจทั้งหลาย จะแสวงหาความรู้ในกฎหมายและระเบียบที่ตนถือครองอยู่ ให้แตกฉานเพื่อบริการประชาชน ข้าพเจ้าเชื่อว่านี่แหละคือประโยชน์ของระบอบ การปกครองที่ได้ชื่อว่าโดยประชาชน เพื่อประชาชนและของประชาชน อันเรียก โดยรวมว่า “ประชาธิปไตย” เราไม่ควรจะสงสัยอีกแล้วในการปกครองใน ระบอบประชาธิปไตย รูปธรรมที่เห็นได้ชัดก็คือประเทศที่ปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยก่อนประเทศอื่นก็เจริญไปก่อนประเทศอื่น เช่น ประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา ฯลฯ พูดได้ว่าประเทศใดเป็นประชาธิปไตยก่อนก็เจริญก่อน ประเทศใดที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยทีหลังก็เจริญทีหลัง และเรายัง จะมาเถียงกันอยู่อีกหรือ ทำไมจึงไม่รับยึดมั่นปฏิบัติตามหลักสำคัญ ในระบอบ ประชาธิปไตยแต่บัดนี้.

“

เจตนารมณ์และจิตวิญญาณแห่งประชาธิปไตย

จะหยั่งรากลึกและฝังแน่นอยู่ในจิตใจของพี่น้องประชาชนคนไทย

ได้อย่างมั่นคงสืบไปเพื่อความวัฒนาถาวรของชาติไทยได้หรือไม่นั้น

ย่อมขึ้นอยู่กับประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าที่จะร่วมกันรังสรรค์และทำนุบำรุงรักษาไว้

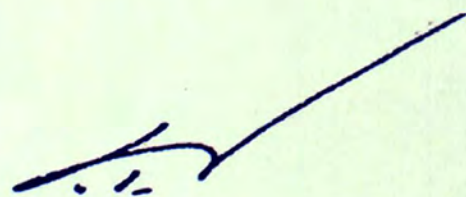
อย่างเต็มพลัง เพื่อให้ประเทศไทยของเรามีประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ควบคู่ไปกับ

พระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่ช่วยเหลือประเทศชาติให้พ้นภัยสืบมา

โดยประชาชนต้องเคารพศรัทธาและเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตย

ให้เหมือนกับเคารพและศรัทธาในศาสนา

”

นายอุทัย พิมพ์ใจชน

ประธานรัฐสภา

พิมพ์ที่ : สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร